

**DR HAB. KATARZYNA MATERSKA - DYREKTOR BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ
UNIwersYTETU KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W WARSZAWIE**

Dr hab. Katarzyna Materska – wieloletni nauczyciel akademicki (WSP – Bydgoszcz, UW, UKSW, UŚ) zajmująca się tematyką zarządzania informacją i wiedzą, komunikacją w nauce oraz systemami organizacji informacji i wiedzy¹. Pracę magisterską obroniła w 1986 roku na Wydziale Humanistycznym w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy (obecnie Uniwersytet Kazimierza Wielkiego) pod tytułem: *Funkcje postulowane i modelowe ośrodka informacji na przykładzie ZOINTE w Biurze Projektowo-Technologicznym* „Bispomasz” w Bydgoszczy, następnie na Wydziale Pedagogicznym w 1991 uzyskała stopień doktora na podstawie pracy doktorskiej: *Edukacyjna funkcja biblioteki publicznej w życiu*. Habilitację uzyskała na Wydziale Historycznym w Uniwersytecie Warszawskim w 2008, rozprawą habilitacyjną *Informacja w organizacjach społeczeństwa wiedzy*². Posiada także doświadczenie administrowania bibliotekami (była zastępcą dyrektora Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy - Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego), a funkcję Dyrektora Biblioteki Głównej UKSW objęła 14 października 2013 roku. Do Jej najważniejszych zadań na UKSW należało przekształcenie Biblioteki w instytucję wspierającą naukowców, doktorantów i studentów, poprzez kontynuowanie dotychczasowej, „tradycyjnej” działalności, ale przede wszystkim skupiła się na zmianach organizacyjnych w zakresie szeroko pojętych zadań cyfrowych systemu biblioteczno-informacyjnego na UKSW.

Do najważniejszych sukcesów dyrektora Katarzyny Materskiej podczas zarządzania Biblioteką należą³:

1. Regulacja prawna zasad funkcjonowania Systemu Biblioteczno-Informacyjnego UKSW

Przygotowanie koncepcji i zadań dotyczących jednostki do Statutu UKSW w 2014 roku oraz do Misji i Strategii UKSW na lata 2016-2020; wprowadzenie Regulaminu systemu biblioteczno-informacyjnego UKSW (zawarte w nim regulaminy bibliotek wydziałowych i Biblioteki Głównej), Regulaminu Udostępniania Zbiorów Biblioteki Głównej i bibliotek wydziałowych; współpraca z Kanclerzem UKSW w zakresie wprowadzenia Cennika opłat stosowanych w wypożyczaniu międzybibliotecznym krajowym i zagranicznym.

2. Dostosowanie struktury organizacyjnej do potrzeb użytkowników.

Wypracowanie nowej struktury Biblioteki poprzez powołanie zastępcy dyrektora i kierowników działów oraz utworzenie pięciu działów: Działu Gromadzenia i Selekcji Zbiorów, Działu Opracowania Zbiorów, Działu Udostępniania i Przechowywania Zbiorów, Filii Biblioteki Głównej na Kampusie

¹ Uniwersytet Śląski: <https://us.edu.pl/institut/inok/osoby/katarzyna-materska/>, [dostęp: 10.10.2024].

² Tamże.

³ Przygotowane na podstawie: *Sprawozdanie z Pracy Dyrektora Biblioteki Głównej UKSW dr hab. Katarzyny Materskiej, Prof. UKSW w okresie 14 X 2013- 13 X 2018.*

Wóycickiego i Działu Informacji Naukowej i Transferu Wiedzy. Zorganizowanie Pracowni starych druków i druków XIX w. oraz Pracowni digitalizacyjnej. Wydłużono także godziny pracy w Filii BG do 17.30.

3. **Unowocześnienie systemu informatycznego biblioteki i jej cyfrowych narzędzi.**

Wdrożenie zintegrowanego systemu bibliotecznego Koha w Bibliotece Głównej i bibliotekach wydziałowych. Prace trwały od stycznia 2014 roku, a ostatecznego odbioru wdrożenia dokonała p. Kanclerz M. Kozłowska w dniu 2 marca 2018 r.

Uruchomienie nowej odsłony Multiwyszukiwarki EBSCO Discovery Service (EDS), która umożliwia jednocześnie przeszukiwanie Katalogu bibliotek UKSW i wszystkich elektronicznych zasobów prenumerowanych przez Uczelnię.

Pod adresem <http://digitarium-demo.uksw.edu.pl/> przygotowano zarys **Cyfrowej Biblioteki** Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie wykorzystując otwarte (open source) oprogramowanie Omeka. Monitorowanie i opracowanie oraz współpraca z władzami UKSW dotyczących wprowadzenia i dostawy oraz wdrożenia systemu informacji naukowej i bazy wiedzy naukowej UKSW wraz z jego aktualizacją wg określonych warunków. Porozumienie dotyczącej umowy licencyjnej oprogramowania OMEGA-PSIR podpisali prorektorzy UKSW i Politechniki Warszawskiej. Dało to podwaliny do powstania Bazy Wiedzy UKSW, która upowszechnia działalność naukową Uniwersytetu.

4. **Rozszerzenie i wprowadzenie nowych usług i form działalności.**

W lutym 2017 roku została uruchomiona usługa **pomoc bibliometryczna**, polegająca na uzupełnianiu wniosków do NCN i NCBR, o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego i tytułu profesora, wyliczanie indeksu Hirscha, liczby cytowań na podstawie światowych baz Scopus, Web of Science, Google Scholar, wskazywanie Impact Factor i inne.

Wspieranie działań promujących **Otwartą Naukę**, propagowanie idei Open Access, między innymi poprzez współtworzenie polityki Otwartego Dostępu na Uczelni, organizowanie Tygodnia Otwartej Nauki.

Organizowanie szkoleń dla użytkowników z zakresu narzędzi ułatwiających ewaluację nauki i innych dotyczących zasobów bibliotecznych i baz danych.

Prowadzenie profili Biblioteki na portalach społecznościowych: Facebook, Twitter oraz Google My Business.

5. **Współpraca z podmiotami zewnętrznymi.**

Podpisanie porozumienia pomiędzy Uniwersytetem Warszawskim a Biblioteką UKSW na rzecz budowania w katalogu **NUKAT** centralnej informacji o zbiorach polskich bibliotek naukowych i porozumienie o współpracy w zakresie wprowadzania danych do Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego NUKAT [tzw. współpraca czynna].

Przystąpienie w 2016 do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych- **Academica**.

Umowa z 2016 r. pomiędzy Biblioteką Narodową a UKSW, której celem jest upublicznienie i nieodpłatne powszechne udostępnianie za pośrednictwem Internetu kopii cyfrowych wybranych obiektów ze zbiorów UKSW wraz z metadanymi w **Cyfrowej Bibliotece Narodowej – Polona**.

SWW — Porozumienie w sprawie utworzenia Systemu Wypożyczeń Warszawskich zawarte w 2017 r. System SWW (BiblioWawa) to wspólny projekt 7 warszawskich uczelni wyższych. Dzięki niemu studenci i pracownicy uczelni, które przystąpiły do programu, mają możliwość wzajemnego wypożyczania swoich zbiorów bibliotecznych.

6. Projekty.

2015-2016: „Konservacja, digitalizacja i udostępnienie 14 starych druków i 8 inwentarzy tzw. księgozbioru krakowsko-warszawskiego”. Źródło dofinansowania – Działalność

Upowszechniająca Naukę (DUN), MNiSW. Celem zadania była konserwacja 14 i digitalizacja 13 starych druków, a także 8 archiwalnych inwentarzy bibliotecznych.

2018: „Kontynuacja konserwacji, digitalizacji i udostępniania inwentarzy i starych druków Biblioteki Głównej UKSW”. Źródło dofinansowania – program „Działalność Upowszechniającą Naukę” MNiSW. Kwota dofinansowania – 58 410,00 zł. W ramach zadania poddano konserwacji, zdigitalizowano i udostępniono online kolejne 3 stare druki oraz 3 księgi inwentarzowe z tzw. księgozbioru krakowsko-warszawskiego. Digitalizację obiektów przeprowadzono w powstającej Pracowni Digitalizacyjnej Biblioteki Głównej UKSW a zigitalizowane obiekty udostępnione na stronach Księgozbioru Wirtualnego Federacji „Fides” i tworzonej **Bibliotece Cyfrowej UKSW**.

7. Współpraca z jednostkami UKSW

Nawiązanie od 2013 roku stałej współpracy z Wydziałem Nauk Humanistycznych, a w szczególności z Katedrą Literatury Staropolskiej, Retoryki i Badań nad Biblią UKSW (WNH) w ramach **Dni Książki Dawnej**.

Wymienione wyżej działania dyrektor Katarzyny Materskiej pokazują jak wiele udało się osiągnąć. W tym miejscu należy też dodać, że to tylko część jej działań, która przede wszystkim podkreśla innowacyjność i zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania Biblioteki UKSW.